

1242/1997

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Laki tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 64 §:n 2 momentti, 70 §:n 1 momentti, 71 §:n 1 momentti, 72 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 75 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 2 ja 3 kohta, 77 §:n 3 ja 4 momentti ja 106 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti ja 72 §:n 2 momentti laissa 754/1995, 70 §:n 1 momentti laissa 429/1996, 72 §:n 3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 75 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 2 ja 3 kohta ja 77 §:n 3 ja 4 momentti laissa 676/1990 sekä 106 a § laissa 270/1989, ja

lisätään 72 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 676/1990 ja 754/1995, uusi 5 ja 6 momentti ja 76 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 676/1990, uusi 4 kohta seuraavasti:

64 § Ajo-oikeus

Ajo-oikeus alkaa, kun ajokortti luovutetaan tai, jos ajo-oikeuden saamisen edellytyksenä on kuljettajantutkinnon suorittaminen eikä vastaavaa ajokorttia ole luovutettu, kun todistus tutkinnon suorittamisesta hyväksytysti luovutetaan. Mitä tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä säädetään ajokortista ajo-oikeuden osoittavana asiakirjana, sen mukana pitämisestä, luovuttamisesta sekä viranomaisen haltuun ottamisesta ja viranomaiselle luovuttamisesta ajokieltoon määrättäessä ja ajokorttia luovutettaessa, koskee myös tutkintotodistusta. Todistuksen voimassaolosta säädetään tarkemmin asetuksella. Ajo-oikeutta ei ole sillä, joka on määrätty ajokieltoon tai väliaikaiseen ajokieltoon. Ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon päättymisen jälkeen ajokortti palautetaan haltijalleen tai hänelle luovutetaan uusi ajokortti. Jos ajokorttia ei ole saatu poliisin haltuun, ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun asianomaiselle luovutetaan uusi ajokortti.

70 § Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetty terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. Ajokorttilupaa linja-auton tai raskaan ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttavan ajokortin saamiseksi ei myönnetä, jos hakijan ikä 72 §:n 3 momentin mukaan on esteenä ajo-oikeuden saamiselle.

71 § Ajokortin luovuttaminen

Ajokortti luovutetaan sille, joka on saanut ajokorttiluvan, täyttää asetuksella säädetyn ikävaatimuksen ja on suorittanut hyväksyttävästi kuljettajantutkinnon tai, milloin kysymyksessä on kahdeksi vuodeksi saadun auton ajo-oikeuden jatkaminen, on saanut säädetyn jatko-opetuksen. Kahdeksi vuodeksi saatua auton ajo-oikeutta jatkettaessa ajokortti luovutetaan aikaisintaan kuusi kuukautta ennen voimassaoloajan päättymistä. Tätä määräaika ei kuitenkaan sovelleta, jos kysymyksessä on muusta kuin 72 §:n 2 momentissa tarkoitetusta syystä uudelleen kahdeksi vuodeksi saadun ajo-oikeuden jatkaminen. Ajokorttia ei luovuteta, jos ajokorttilupa on peruutettu tai jos ajokorttiluvan myöntämisen jälkeen on ilmennyt este sen myöntämiselle tai peruste ajokieltoon määräämiselle.

72 §

Ajo-oikeuden voimassaolo

Auton ajo-oikeus saadaan kuitenkin ensin vain kahdeksi vuodeksi, jos sen saajalla ei aikaisemmin ole ollut vähintään kuuden kuukauden ajan Suomessa saatua muuta kuin tässä momentissa tarkoitettua tai tässä momentissa tarkoitettua ajo-oikeuden voimassa ollessa alkanutta auton ajo-oikeutta taikka vastaavan ajan ulkomailla annettua ajokorttia, joka on oikeuttanut hänet kuljettamaan autoa Suomessa. Muu auton ajo-oikeus saadaan kahden vuoden ajo-oikeudesta jäljellä olevaksi ajaksi, jollei 3 momentin linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden päättymistä koskevasta säännöksestä muuta johdu. Jos ajo-oikeuden haltija on kahden vuoden ajo-oikeuden aikana määrätty tai hänet olisi voitu määrätä ajokieltoon, myös seuraava auton ajo-oikeus saadaan vain kahdeksi vuodeksi, jollei erityistä syytä muuhun ole.

Milloin ajokorttilupa myönnetään 65 vuotta täyttäneelle henkilölle, sen nojalla saatava ajo-oikeus on 1 momentista poiketen voimassa määräajan, enintään viisi vuotta. Jos luvan saajalla on ennestään ajo-oikeus, uusi ajo-oikeus saadaan siitä jäljellä olevaksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi. Linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus päättyy kuitenkin aina ajo-oikeuden haltijan täyttyessä 70 vuotta.

Jos ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi haetaan ajokorttilupaa tai, jollei uutta ajokorttilupaa vaadita, esitetään säädetyt selvitykset ennen ajo-oikeuden päättymistä, ajo-oikeus jatkuu Suomessa, jollei estettä siihen ole, 64 §:n 2 momentista poiketen siihen saakka, kun uutta ajo-oikeutta vastaava ajokortti luovutetaan, kuitenkin enintään asetuksella säädettävän ajan edellisen ajo-oikeuden voimassaolon päättymisestä. Jos ajo-oikeuden voimassaolo jatkuu uudelleen tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettulla ajo-oikeudella, jonka saamisen edellytyksenä on kuljettajantutkinnon suorittaminen uudelleen, ajo-oikeus jatkuu kuitenkin siten kuin 64 §:n 2 momentissa ajo-oikeuden alkamisesta säädetään.

Ajokortin voimassaolosta säädetään tarkemmin asetuksella. Asianomainen ministeriö voi antaa tarkempia säännöksiä ajokorttiin tehtävistä merkinnöistä.

73 §

Terveydentilan valvonta

Suomessa vakinaisesti asuvan ajo-oikeuden haltijan on toimitettava asuinpaikkansa poliisille lääkärin tai optikon antama todistus näkökyvystään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän on täyttänyt 45 vuotta. Kuorma-auton tai linja-auton ajo-oikeuden haltijan tai henkilöauton ammattiajoluvan haltijan on toimitettava lääkärintodistus asuinpaikkansa poliisille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 50, 55, 60 tai 65 vuotta, ja muun ajo-oikeuden haltijan kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 60 vuotta. Tässä momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole silloin, kun mainitun määräajan alkaessa on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta ajo-oikeuden saamisesta tai ammattiajoluvan myöntämisestä, jonka yhteydessä on esitetty lääkärintodistus, tai lääkärintodistuksen esittämisestä muun vastaavan syyn johdosta.

75 §

Perusteet ajokieltoon määräämiselle

Ajo-oikeuden haltija on, jollei 78 §:n 2 ja 4 momentista taikka 80 §:stä muuta johdu, määrättävä ajokieltoon:

2) jos hän ei poliisin asettamassa määräajassa ole toimittanut vaadittua lääkärintodistusta tai optikon antamaa todistusta taikka suorittanut hyväksytysti uutta kuljettajantutkintoa, ajokoetta tai ajonäytettä;

76 §

Perusteet väliaikaiseen ajokieltoon määräämiselle

Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin haltuunsa:

2) jos on syytä epäillä hänen syyllistyneen törkeään liikenteen vaarantamiseen tai «huumaantuneena»

ajamiseen;

3) jos on todennäköistä, että edellytykset ajokiellon määräämiselle 75 §:n 2 momentin 3—6 kohdan tai 3 momentin nojalla ovat olemassa; tai

4) jos on ilmeistä, että ajo-oikeuden haltijan ajokyky on sairauden, vian tai muun sellaisen syyn vuoksi siinä määrin heikentynyt, että siitä aiheutuu ajon jatkuessa olennaista vaaraa muulle liikenteelle eikä terveydentilan selvittämistä 73 §:n 2 momentin mukaisesti voida tästä syystä pitää yksinään riittävänä.

77 §

Väliaikaisen ajokiellon kesto

Edellä 76 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaiseen ajokieltoon määränneen poliisimiehen on viipymättä ilmoitettava toimenpiteestä ajokiellosta päättävälle poliisille. Tämän on viipymättä 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa päätettävä ajokiellosta tai 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa väliaikaisen ajokiellon pitämisestä voimassa.

Jos 76 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu teosta ei nosteta syytettä tai syyte hylätään tai jos teosta määrätään ajokielto eh dollisena, poliisin on viipymättä palautettava ajokortti. Poliisin on viipymättä palautettava ajokortti ja ilmoitettava ajo-oikeuden jatkumisesta ajo-oikeuden haltijalle myös, jos 76 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ajokieltoa ei määrätä tai jos 76 §:n 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaista ajokieltoa ei pidetä voimassa.

106 a §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta poliisin ja lääninhallituksen antamaan päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei toisin erikseen säädetä. Poliisin ja lääninhallituksen antama päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Tätä lakia sovelletaan sen voimaantulon jälkeen suoritetuista kuljettajantutkinnoista annettuihin todistuksiin. Tätä lakia sovelletaan ajo-oikeuden jatkamiseen, jos 72 §:n 5 momentissa tarkoitettu hakemus tehdään tai muu selvitys esitetään tämän lain voimaantulon jälkeen. Tämän lain 73 §:n 1 momenttia sovelletaan ajo-oikeuden haltijaan, joka täyttää mainitussa momentissa säädetyn iän tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain voimaan tullessa liikenneministeriössä tai lääninhallituksessa vireillä olevat valitukset, jotka tämän lain voimaantulon jälkeen kuuluvat korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden toimivaltaan, siirretään käsiteltäviksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai asianomaisessa lääninoikeudessa.

HE 123/1997

LiVM 12/1997

EV 193/1997

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri
Matti Aura